

Fréttabréf Fjöreggs mars 2017.

Góðir sveitungar, ágætu félagsmenn og hollvinir!

Hér kemur annað fréttabréf Fjöreggs sem sent er á öll heimili í Mývatnssveit. Aftast í bréfinu er stiklað á stóru um starf Fjöreggs frá upphafi og fram til dagsins í dag. Í október síðastliðnum sendi stjórn félagsmönnum ítarlegt fréttabréf og geta áhugasamir fundið það á heimasíðu Fjöreggs, fjoregg.is

1- Aðalfundur Fjöreggs verður fimmtudaginn 6. apríl. Hér eru nokkrir punktar sem varða aðalfundinn.

Fyrir þá sem hafa áhuga á að gefa kost á sér til starfa í félaginu hvort sem er í stjórn eða sem varamenn upplýsist að varamenn eru kosnir til árs í senn, formaður einnig. Þrír stjórnarmenn verða áfram í stjórn, eru kosnir til tveggja ára í senn og þrír stjórnarmenn eru að ljúka öðru starfsári og einhverjir stjórnarmanna hafa hug á að ganga til annara verka utan stjórnar. Við viljum hvetja félagsmenn til að láta vita af sér ef vilji er til að leggja hönd á plóg. Við teljum mikilvægt að á sama tíma og stjórn sé skipuð fólki með ákveðna reynslu, þá sé líka mikilvægt að fá nýja aðila inn. Það eru næg verkefni í okkar ágæta samfélagi sem félag eins og Fjöregg getur tekið upp og unnið að beint eða með fræðslu og umræðu. Ef litid er til baka allt til fyrsta starfsárs Fjöreggs sést líka að margt hefur verið starfað frá upphafi og erum við stolt af þeim verkum. Núverandi og fyrri stjórnir hafa haft að markmiði að vera starfsamar og hafa sett sér og starfað eftir málefnskrá fyrir hvert ár. Stjórn Fjöreggs finnst því mikilvægt að benda á að þeir sem gefa kost á sér til starfa séu meðvitaðir um að stjórnarseta getur verið annasöm.

Að þessu sögðu er ekki síður mikilvægt að vera meðvituð um að drekkja okkur ekki í verkefnum. Fjöregg er áhugamannafélag og skipað fólki með misjafnan hvata, tíma og orku til að sinna félagsstarfinu. Það er mikilvægt að virða þetta og haga starfseminni í samræmi við það hverju sinni. Í þessu félagsstarfi felst að hægt er að efla eigin félagsþroska, öðlast reynslu og efla þekkingu á hinum margvíslegu málefnum sem félagið ber á borð. Starf innan Fjöreggs er sömuleiðis ein leið til að skapa það samfélag sem við viljum búa í. Þar veldur hver á heldur í samvinnu og upplýstri umræðu við hvert annað.

2- Sú hugmynd kom upp á stjórnarfundum í vetur hvort ekki mætti virkja almenna féлага til starfa að einstaka afmörkuðum verkefnum. Hugmyndin gengur út á að mynda hópa sem ynnu markvisst að einstaka hjartans málefnum stórum sem smáum til hagsbóta fyrir náttúru og samfélag. Uppistaða hópsins gæti verið skipuð félagsmönnum ásamt einum eða fleiri úr stjórn sem leiddu verkefnin og væru tengiliðir við stjórnina. Með þessu móti gæti margt unnist hraðar að okkar álitum. Hægt væri að vikka út starfið, koma brýnum verkefnum á flot og almennum félagsmönnum sem hafa brennandi áhuga á að vinna að sínu hjartans hugðarefni gæfist tækifæri til að leggja hönd á plóg. Verkefnin þurfa að vera vel skilgreind, tímasett og falla innan markmiða og laga Fjöreggs. Til að varpa fram einni hugmynd gæti svona verkefni snúið að vinnu og áætlunum um að gera samfélagið plastpokalaust. Stjórnin kallar hér með eftir einstaklingum með góðar hugmyndir og vilja til hópstarfs innan félagsins. Allar hugmyndir eru velkomnar og ef þér dettur eitthvað í hug akkúrat núna er velkomið að hringja í núverandi formann Óla Þröst í síma 894 3433, eða senda póst á fjoregg@gmail.com.

3- Fram að aðalfundi er ákveðinn einn opinn fræðslu- og umræðufundur. Guðbjörg R. Jóhannesdóttir, doktor í umhverfisheimspeki ætlar að koma til okkar og flytja erindi um umhverfisheimspeki. Ef ykkur leikur forvitni á að vita um hvað umhverfisheimspeki snýst, er upplagt að mæta og fræðast um málið um leið og hægt er að hitta mann og annan, spjalla og eiga samtal við stjórn að erindi loknu ef hugur stendur til þess. Dagsetning og staður verður auglýst síðar, en reiknað er með að þetta verði eftir páska.

4- Skemmtiferð á laugardegi fyrir páska. Þetta er önnur skemmtiferðin sem stjórnin stendur fyrir á starfsárinu. Það er ekkert síður mikilvægt að léttu lund og sameinast í skemmtun. Verið er að skipuleggja ferðina og er dagskráin höfð opin með tilliti til veðurs og aðstæðna fyrirhugaðan dag. Frumdrög eru að hittast við Skjólbrekku kl 12.00 laugardaginn fyrir páskadag og fara í náttúruskoðun

og gönguferð út á ísinn. Til greina kemur að taka með sér dorgir og viðeigandi verkfæri, setjast á skör og renna fyrir bleikju. Ætlunin er að fá valinkunna sögumenn með reynslu af dorgveiði og gnótt af hæfilega sönnum sögum til að slást í för og miðla visku og kæti til okkar hinna. Við ráðgerum að koma til baka í Skjólbrekku fyrir kl. 15.00 með roða í kinnum og gleði í hjarta. Þetta plan getur breyst eitthvað ef aðstæður leyfa ekki ofangreint. Það verður þá auglýst síðar. Takið daginn og tímann frá!

5- Vinna við endurskoðun verndaráætlunar Mývatns og Laxár er að hefjast og tekur einn fulltrúi frá Fjöreggi þátt í þeirri vinnu. Á fyrsta fundi starfshóps verkefnisins í vikunni var ákveðið að byrja á að því koma á hreint hverjar þeirra aðgerða sem tíundaðar eru í gildandi verndaráætlun hafa komist í framkvæmd. Fram kom áhersla á vatnasvæðið og vatnsvernd, stefnu – hvað er ætlunin að vernda og hvernig hægt sé að meta árangur af verndun.

6- Fjöregg hefur óskað eftir fundi með sveitarstjórn og verður hann væntanlega síðar í mánuðinum. Meðal annars verður rætt um fráveitumál, skipulag og stefnu í ferðaþjónustu, framkvæmdir, samskipti við umhverfisyfirvöld og hugsanlegt samstarf um ákveðin málefni.

Starfið frá apríl 2016 til mars 2017.

Opin fræðslufundur var haldin í Fuglasafni Sigurgeirs í apríl. Þorkell Lindberg Þórarinsson, forstöðumaður Náttúrustofu Norðausturlands fræddi okkur um fugla og fuglalíf, merkingar, gps-ferlarannsóknir og margt fleira.

Stjórn Fjöreggs átti fund með formanni og framkvæmdastjóra Landverndar í maíbyrjun. Meðal fundarefnis var áframhaldandi samstarf og málefni sem varða langningu Kröflulínu 4 frá Kröfluvirkjun að Þeistareykjum.

Fjöregg tók þátt í ráðherraskipuðum hópi um ástand Mývatns og fráveitumál. Hér er slóð á skýrslu hópsins: https://www.umhverfissraduneyti.is/media/PDF_skrar/MYVATNSSKYRSLA-LOKAEINTAK-20062016.pdf

Fjöregg hélt opinn fund um ástand lífríkisins í júní þar sem Árni Einarsson, í RAMÝ og Yngvi Ragnar Kristjánsson, oddviti höfðu framsögu um ástand vatnsins og áform sveitarstjórnar í fráveitumálum.

Stjórn Fjöreggs ákvað í júní að undirrita stuðningsyfirlýsingu við stofnun hálendisþjóðgarðs, „Í hjarta landsins“.

Fjöregg fjarlægði gamla lúna girðingu, hálfgrafna í jörð, við Óhappið á ruslatínsludaginn.

Í sumar unnum við og sendum inn umsögn vegna Rammaáætlunar 3 í samstarfi við Ragnhildi Sigurðardóttur, líf- og umhverfisfræðing frá Þórólshvoli hér í sveit.

Í september héldum við opinn félagsfund um aðkomu almennings að skipulagsmálum. Þóroddur Þóroddsson, fyrrverandi starfsmaður á Skipulagsstofnun, fræddi um lög og reglur, umsagna- og vinnuferla og gaf góð ráð um slíka vinnu. Eins svaraði hann fjölmörgum spurningum um málið. Þetta var mjög gagnlegur fundur fyrir þá sem hafa hug á að taka þátt í skipulagsvinnu og vilja senda inn umsagnir vegna slíkra mála.

Tveir fulltrúar Fjöreggs kynntu sér áformaðar línulagnir frá Kröflu um Þeistareyki að Bakka í vettvangsferð í haust. Félagið var með Landvernd í kærnum til ÚUA á þessum línunum sem nánar var frá greint í fyrra fréttabréfi. Þar má einnig lesa um afskipti Fjöreggs af drætti á friðlýsingu ákveðinna svæða sem tilgreind voru í tengslum við breytingu laga um verndun Mývatns og Laxár nr. 97/2004. Líka er þar fjallað um afskipti af frágangi borplans og vegslóða vegna tilraunaborunar Landsvirkjunar í Leirhnjúkshrauni vestan Hvíthólaklyfs.

Í byrjun október kom fulltrúi frá félagi ungra umhverfissinna í heimsókn og fræddi okkur um starf félagsins og kynningarferð þess um landið. Ungir umhverfissinnar einbeittu sér einkum að framhaldsskólum í þessari ferð. Hjá þeim kom fram að starf og aðgerðir Fjöreggs fram að þessu væri bæði hvatning og til fyrirmyndar fyrir þetta unga félag og meðlimi þess. Okkur þótti sérlega vænt um að heyra það, enda er markmið okkar að vinna faglega að þeim málefnum sem við tökum að okkur og eins að fræða og skapa umræður í sveitinni og gaman ef eftir því er tekið utan sveitar.

Skemmti- og fræðsluferð félagsmanna í Gjástykki heppnaðist mjög vel. Ferðin var farin 15. október og m.a. komið við á Draugagrundum, skoðaðar gjárnar sem hraun hefur streymt ofan í og upp úr og að lokum komið við í fögru gili við Sandmúla.

Í nóvember bauðst fulltrúa félagsins að taka þátt í samkomu fjölmargra félaga sem stunda náttúruvernd og náttúrunytjar sem Orri Vigfússon skipulagði með Guðna Th. Jóhannessyni, forseta Íslands, til að kynna þessi sjónarmið. Fulltrúi Fjöreggs fékk tækifæri til að ávarpa forsetann og kynna félagið og baráttumál þess.

Í byrjun desember afhenti Fjöregg Bókasafni Skútustaðahrepps bækur og tímarit sem fjalla um íslenska náttúru eða umhverfismál. Veitingar voru í bókasafninu og íbúar áttu huggulega stund saman.

Í febrúar hélt félagið fræðslufund um Cítaslow-hreyfinguna sem hefur að markmiði að auka lífsgæði og ánægju fólks og heiðra sérstöðu, vitund og sjálfbærni. Bryndís Reynisdóttir kom frá Djúpvogi til að fræða okkur um cítaslow en sveitarfélagið er það eina hér á landi sem vinnur samkvæmt þessari hugmyndafræði.

Fjöregg sendi í upphafi árs inn athugasemd við áform Landsnets um lagningu Hólasandslínu yfir verndarsvæði Mývatns og Laxár í jaðri Varastaðaskógar í landi Ljósstaða í Laxárdal. Þarna sjást engin mannvirki á stóru svæði en með línunni yrði svæðið klofið í tvennt með risamöstrum. Fjöregg telur eðlilegra að fara yfir hjá Laxárvirkjun þar sem eru mannvirki til framleiðslu og flutnings, sem línan gæti tengst.

Viðburðir félagsins á árinu 2014 - 2015:

26. apríl – Rotþróin; málþing um fráveitumál. Fram komu: – Árni Einarsson frá RAMÝ – Brynjólfur Björnsson frá VAFRÍ – Vatns- og fráveitufélagi Íslands – Margrét Hólm Valsdóttir – hóteltýra Hótel Laxá – Helga Hreinsdóttir – HAUST, heilbrigðiseftirlit Austurlands – Kynningar frá eftirtöldum fyrirtækjum: • Bólholt, Raf, Varma- og vélaverk, Borgarplast

30. nóvember – Yndislega sveitin mín – málþing um áhrif ferðapjónustu á umhverfi og menningu • Fram komu: – Theodóra Matthíasdóttir umhverfisfulltrúi Snæfellsness – Ferðapjónustuaðilar í Mývatnssveit – Edward Huijbens, landfræðingur og forstöðumaður Rannsóknarmiðstöðvar ferðamála – Gunnar Þór Jóhannesson, mannfræðingur og dósent í land- og ferðamálafræði • Theodóra fjallaði um reynslu sveitarfélaga Snæfellsness af sjálfbærnisvottunarkerfi Earth-Check sem staðið hefur yfir í þar í 10 ár. • Bergþóra Kristjánsdóttir og Harpa Barkardóttir sögðu frá umhverfisstefnu eigin fyrirtækja. • Edward Huijbens og Gunnar Þór Jóhannesson héldu báðir erindi undir heitinu „Ferðalög og ylrækt“; Edward með áherslu á byggðaþróun, skipulag og uppbyggingu áfangastaða og Gunnar Þór lagði áherslu á samspil ferðafólks og samfélags.

Félagsfundir: 12. júní – félagsfundur í Kaffi Dimmuborgum. Áframhaldandi umræða um fráveitumál. **29. júlí** – gönguferð um landgræðslusvæðið við Villingafjall undir leiðsögn Kára Þorgrímssonar. **9. desember** – félagsfundur á Hótel Reykjahlíð þar sem Benedikt Sigurðsson kom og kynnti hugmyndir um sjálfseignarfélag um Hofstaði.

Viðburðir félagsins á árinu 2015 - 2016:

Í júní komu fulltrúar frá Landvernd í heimsókn. Guðmundur Ingi Guðbrandsson framkvæmdastjóri Landverndar og Sif Konráðsdóttir lögmaður samtakana hittu stjórn og ræddu ýmis mál. Meðal annars var ósk Landverndar og Fjöreggs sem send var Skipulagsstofnun um nýtt umhverfismat vegna

lagningu raflínu frá Kröflu að Bakka rædd en bæði þessi félög sendu bréf til Skipulagsstofnunar vegna málsins. Úrskurður Skipulagsstofnunar vegna þessara beiðna var á þann veg að hvorugt félagið var talið umsagnaraðili um þetta mál. Á fundinum kom fram vilji til aukins samstarfs Landverndar og Fjöreggs, við ræddum um áhrif aukinnar ferðaþjónustu og fjölda ferðamanna á náttúru og íbúa sveitarinnar og eins var farið almennt yfir ýmis umhverfismál sem eru í deiglu um þessar mundir.

22. september var haldin almennur íbúafundur í boði Fjöreggs sem við nefndum Sambýli ferðamanna og íbúa Mývatnssveitar. Aukinn núningur og áhyggjur íbúa sveitarinnar vegna aukinnar umferðar ferðamanna, ágangur á náttúru og ekki síst einkalíf íbúa var hvatinn að þessum fundi. Á fundinum voru til umfjöllunar 5 verkefni og ákveðið að mynda hópa sem tækju fyrir hvert verkefni fyrir sig. Verkefnin voru greind í fjóra liði, hvert er vandamálið, hver væri lausnin, hverjir eiga að koma að lausn mála og hver væru fyrstu skrefin. Niðurstöður fundarins og hvers verkefnis fyrir sig eru enn í vinnslu stjórnar og verða til kynningar og umfjöllunar á almennum fundi eftir miðjan apríl. Á fundinum voru flutt þrjú erindi og spurningum varðandi þau svarað: **Oddviti Skútustaðarhrepps Yngvi Ragnar Kristjánsson** fór yfir stöðu mála hvað sveitarstjórn varðar. **Ólöf Ýrr Atladóttir ferðamálastýra** hélt erindi sem hún nefndi Samlyndi íbúa og atvinnugreinar – skipulag ferðaþjónustunnar í fjölsóttri sveit. Í erindinu fór hún yfir skipulag, skilaboð og ímynd ferðaþjónustunnar. **Ólöf** ræddi málið út frá eftirfarandi punktum • Af áfangastöðum • Af landssvæðum og íbúum þess • Af landinu í heild og fólkinu sem þar býr • Náttúruvernd og ferðaþjónusta – eiga allir staðir að vera opnir öllum? Á að bjóða alla þjónustu alls staðar? Hvað á að ráða – óskir einstakra ferðamannahópa? Vilji heimamanna? Náttúruverndarsjónarmið? Viðskiptalífið? **Aagot Vigdís Óskarsdóttir lögfræðingur** hélt erindi sem hún nefndi Frjáls för og dvöl. Viðfangsefnið var: Almenn um almannarétt - Reglur sem gilda um umferðar- og dvalarrétt almennings í Mývatnssveit - Vandamál sem fylgja miklum ferðamannastraumi - er þörf á að breyta reglum? Fram kom að í sveitinni eru í gildi mörg og mismunandi lög og reglur eftir verndarflokkum og svæðum, en þetta gerir málið flóknara en ella og allar úrlausnir verða þyngri í samræmingu og framkvæmd. **7. nóvember var haldið málþing sem bar heitið Jarðvarmavirkjanir – áhrif á nærumhverfið.** Á fundinn komu eftirfarandi fyrirlesarar og héldu erindi og svöruðu spurningum. - **Stefán Arnórsson prófessor emiritus Jarðvísindastofnun HÍ.** -Almennt um jarðvarmavirkjanir – **Ragnhildur Finnbjörnsdóttir, jarðfræðingur Doktorsnemi í lýðheilsuvísindum við Háskóla Íslands:** -Er brennisteinsvetni mengun eða veldur það bara “vondri” lykt? **Dr. Hilmar J. Malmqvist. Líffræðingur og forstöðumaður Náttúruminjasafns Íslands:** -Jarðvarmavirkjanir og áhrif á lífríki og vatnsgæði: affallsvatn frá Nesjavallavirkjun og Þingvallavatn. **Ágústa Helgadóttir líffræðingur og sérfræðingur hjá Landgræðslu ríkisins:** - Áhrif jarðvarmavirkjana á gróður.

Félagsfundir voru haldnir sem hér segir: -3. apríl. Almennur félagsfundur haldin á Mannabar í Hótel Reynihlíð. Þar var starf og stefna stjórnar framundan kynnt, Garðar fór yfir breytingar á heimasíðu, sveitarstjóri Jón Óskar Pétursson kom og fór yfir stöðu sorpmála, flokkun og framkvæmdir vegna þeirra mála. Hann svaraði einnig spurningum um málið. Eins voru almennar umræður um ýmis mál sem brunnu á hjarta fundarmanna reifuð. **-2. júlí** var opinn almennur fundur í Kaffi Borgum og þar var einkum til umræðu áhyggjur íbúa og núningsfletir vegna aukinnar umferðar ferðamanna. Til kynningar var íbúafundur um málið í september. Líflegar umræður voru um málefnið. **-24. febrúar** var almennur opinn fundur þar sem helstu niðurstöður frá málþingi um jarðvarmavirkjanir og áhrif þeirra á nærumhverfið voru kynntar. Hörður Kristinsson kom og fræddi okkur um flórana í sveitinni og kom sérstaklega inná sjaldgæfar plöntur og plöntur sem einkum þrífast á háhitasvæðum.

Takk kærlega fyrir lesturinn. Vonandi eruð þið fróðari um starf Fjöreggs frá upphafi og allt til þess sem er framundan nú á útmánuðum. Á heimasíðu Fjöreggs, fjoregg.is má finna fréttir og fróðleik. Öllum er velkomið að senda ábendingar og fyrirspurnir á póstfang Fjöreggs, fjoregg@gmail.com Megi norðurljósin lýsa okkur og gleðja fram að björtum sólardögum og sólin veita orku og yl.

Með félagskveðju, Ólafur Þröstur Stefánsson.